

Españar gudako izpañak-eta

Erepublikar egazkiñak "Baleares" paxisten ontzia suagatu eben

Gudontzi ori Cadiz'era sartu zan esu ta lañi, kalte andiekaz. ~ Joaldi bulartsuen ondoren Espaleguas eña artu eben erepublikar gudariak eta Saelices eta Ribas'en aurrez-aurre geratu ziran. ~ Uri oneik laster eskuratzea ba'daika. ~ Catalunya'ko egazkiñak Fuentes del Ebro eta Hueska'ko guda-tokiak suagatu zituezan.

GUDA-OINETAKO GORABEREI BEGIRA

Madrid. — Erdialdeko guda-oinetan bu-
lartu ez dan sail giti da. Batzuetan
bestetuetan baino biziago, baiña buruea
okirik geien-geienetan da; sail batzue-
tan buruea bizi-biziki dagie.

Joaldirik asi daikenik ezin esan daika
baina bultzat ta bultzat aurrera duaz erka-
ldeak.

Tajuna ta Tajo bitartean egin zan egi
baldirik garrantzitsuenetarikoa. Guadalaja-
ra Iparraldean, be, egin ebezan burukaldi
batzuek.

Sail aretan gudar asko, be, ez eukela
oari ondoren, erkaldafo Saelices alde-
runtz egiten asi ziran. Oinezko gudariak
joten asi ondoko suagariak astind ta ebe-
zan hastafok.

Bulartsu jo eben erkaldafo eta guda
-toki bi eundon ondoren Espaleguas al-
deruntz jo eben; aurrerok eragotzen aum-
dik ez eutsen ipini erkaldafoi. Ordu be-
teko buruea egin ondoren Espaleguas
erkaldafo mende jausi zan.

Ribas eta Saelices uri ondoragino eldu
arte aurrera ta aurrera jafatu eben erka-
ldeak Uri oñek ba'daika laster eskur-
tzea.

Abanades'tik Jadraque'ra arteko guda
-oñi afiskuan dago ta Teruel'eruntz pa-
xistok daben lur mustuean erkaldafo
dagien akatsa afiskuko yakoe paxistoi.

Ciudad Universitaria aldean alka'i zi-
faldik batzuek egin eutsezan eta Avila,
ko sailetan, be, buruea apura izan zan.
Casa del Campo aldean paxistok indafo
neurtzeko asmoz erkaldafo saio batzuek
egin ebezan.

Uri inguruko guda oñ guztietan kañor
dunbadozta eutsezan da ixiltzeka.

Jarama aldean bultzada batzuek egin
ebezan paxistok; erkaldafo baina ez zi-
ran koldartu ta euron toñetarik atara ta
guda-toki bafak eundon ebezan.

Tajo Egoaldean Cigarral eta La Vega
aldean egin ebezan eñikaldi batzuek er-
kaldafo eta euron guda toñiak aurreratu
egin ebezan.

Aterioak erkaldafo indafo banantze-
ko asmoz Egoalde-Sarkalderagotik, Ex-
tremadura alderagotik jo eben. Asala-
dion tamagot gora-bera erkaldafo aurrera
jafatu eben.

Euzkadi'n buruea zitalak dira. Aurrerok
baina zapustu biziak artu dabez ta an-
pekatura ta odolustu geratu yakoezan
gudari-taldeoi laguntzeko, beste toki ba-
tuetatik ara gudariak euren dinardue
Euzkotarik asaldarion aurrera naiei
"pot" eragin ostean, josten asi dira ta
Iparraldean eta Erdialdean guda-ekinaldi
bafak egiteko toki ederaf dauke.

Asturias, Leon eta Santander'en bultzada
batzuek eta suagariaren arteko buru
laldiak bosterik ez dago.

Egoaldean egazkin ugariaren laguntzaz
erkaldafo Villaharta'n daukezan guda-to-
kian aurka asi eben erazo bat.

ARAGON GUDA-IZPAÑAK

Barcelona. — Generalitat'en atzo goizez
emon ebezan guda-izpañak ona emen:

"Atzo gabaz gure egazkiñak Fuentes
del Ebro ta Hueska'ko guda-tokiak egoki
suagatu ebezan.

Gone suagariak asaldarion Quinto'n
eukeran kañoi toñiak suagatu dabez."

ZIGORAK ALDATU

Valencia. — Eriotarako epaitu ta e-
riotar ordez betiko espetxeagaz zigortu
dibezan gudari-argintari ta gudarien izen
zeñdea argitaldu dabe.

MADRID'EN BARIKETA TA KON-
PONKETAK EGITEKO IRUROGETA-
MAR MILOI LAURLEKO

Valencia. — Erkal Lendakariak Madrid'
ko konponketa ta bariketak egiteko Ba-
rdeari irurogetama'i miloi laurleko zo-
zetan emoten dautsozan oragindu edo de-
kretoa izenpetu dau.

"Gaceta"n oragindu garrantzitsua ager- tu da, Eguneroko oñetan agindui ager- tutarik aurrera, alderdiak, nai bakoiz- tak daudezan ifati-bilduk'na edo emisorak Gobernu'n beretu egingo dauz. Gobernu' ren beretzoi Eñi Zainketa Arduradunak, Eramanekari Arduradunarean zuzendaripe- an egingo dau ta ifati guztioi urutikien zuzendaritza nagusira erungo dabez ta antxe gorde.

ERI ZAINKETA ZUZENDARI NAGUSIA

Valencia. — Eñi Zainketa zuzendari na-
gusi Ortega koronel ordea aukeratzea be-
gi-begiko izan yakoe agintari ta politika
alderdiel, be.

ORTEGA GASSET JAUNA BARCE- LONA'N

Barcelona. — Barcelona'n dago erkalaren
salatari edo fiscal nagusi Ortega eta Gas-
set'at Edorta.

ESPAÑA'KO ORDEZKARITZA PA NAMA'N

Madrid. — Panama'ko Ordezkaritza'ra
Leteri aretako Leteri Zaingo'rik urutidaz-
ki edo telegrama aurrera bialdu dautse:

"Panama'ko Leteri Zaingo'rik Madrid'
ko ordezkaritzari. — España'ko Erkal Go-
bernu'ak Panama'n España'ko ordezkaritza
izentatu daben Estrada'tar Bingen'eri gaur
goizeko amafetan emon dautsot España'
ko Ordezkaritza Etxea." Erdete-arazo
Arduradunak.

"BALEARES" PAXISTEN GUDON TZIA "ZURITUTA"

Valencia. — Asaldarion "Baleares" gu-
duntzia apurtzeren batzuek izandak Cadiz'
eratu eila.

Erkaldafo egazkiñak batek egazkada
berezi baten jaurti eutsen suaga batek ku-
bertan lei eginda egin ei yakoz apur-
tzeak.

ERKALDAFO

"London. — "Daily Herald"ek Gibrat-
ar'en daukan izparlariak "Baleares" gu-
duntziari jazo yakonari buruz izpar ja-
kingafiak bialdu eila-bera eizparfingira
ta izpar ofeitan apurtze batzuek eginda
"Baleares" zelan Cadiz'eratu dan adiera-
zoten eila.

Zelan eta noz gertatu zana'en zeatz ta
zuzen-zuzen jakin egin daikenafen, erka-
lde egazkin batek jaurtitako suagaz
egindako apurtzek daukaza diño izpar-
lari ofek.

ERKALDAFO

Gibraltar. — "Baleares" guduntzia apur-
tze aundiek Cadiz'eratu dana egi baiz
tu daika.

Erkaldafo egazkiñak egin dautse era-
ronen bat eta alakoren baten suaga batek
kubertan jo eben.

GUADALAJARA'N EKIINALDI JATORAK

Madrid. — Bigafen eñikaldi egin dabe
egin gitiñen bafan erkaldafo gudariak
Guadalajara'ko guda-oinetan.

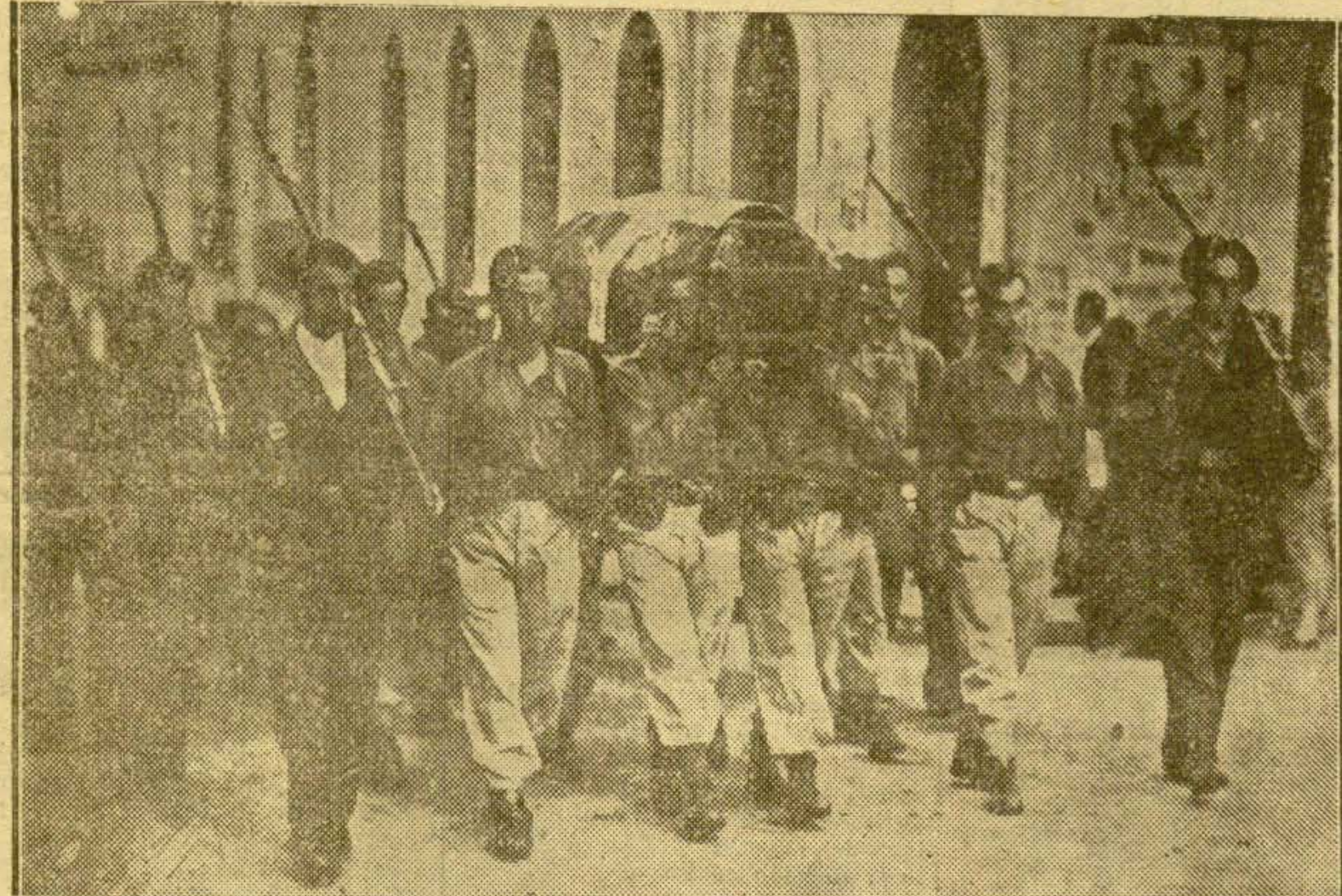
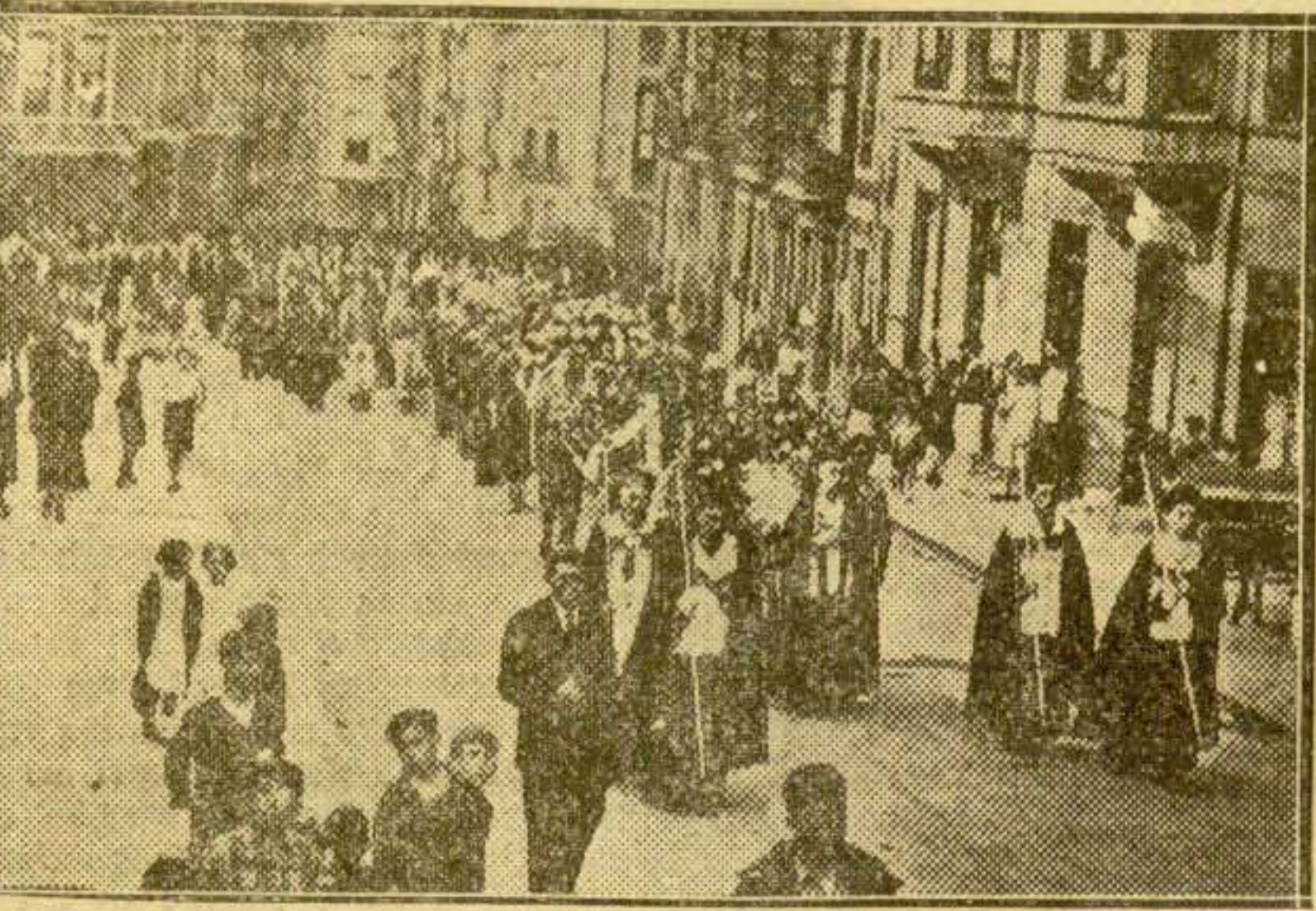
Amalaga'en gudatara-saila edo briga-
dak egin eban eñikaldi oi ta Espaleguas
uria artu eben.

Suagariak eñikaldi biza egin eben
lenengo ta asaldarion gudatokiak astin-
tin egin ostean oñezko gudariak guda-
bafak aurrera ebeza aurreratz asi zi-
ran eta guda-ekinaldietako garrantzitsu dan
urto artu eben.

Aurrerakada au dala-ta, guda-oñak as-
ko egokitu dabez ta bide batzuek asala-
dion tiroetatik askatu dabez.

EGOALDEKO GUDA-OINETAN

Andujar. — Villaharta'ko bitxalean er-
kaldafo daukezan guda-tokien aurka eñi-
naldi biza egin eben asaldarion.
Asaldarion joaldi oferi gogof erantzun

Liburu Zuriaren zertzelada aundi-maundiak

Ginebra. — Valencia'ko Gobernuaren
Liburu Zuri ospatuaren bari emon
dautse izparfingiei, baina atal'xo ba-
tzuak azalduez, solik, Idazki osoa Go-
biernuei bakarik bananduko ei dautse.

Eñi agiri bafan argazki gelago di-
tu liburu ofek, eta 319 ingoski.

Ezartze erabakia Italia'ko oñazpi-
ratu egin ebeza-ta, erabateko azalpe-
nak daukaz lenen. "Italiaren eraso" da
izen idazkiak, Italiar Gobernuak
bere gudafak bialdu izan dituela
Franco'ri lagunduteko, erakusten dau
agiri.

Kontrol augin guztioak utsak eta
ezertzak, egikofak ez dirala, agertzen
dau. Ofezker, oraindik bezela aurrera
rantezan izan ez dajezan auzioak, Va-

lencia'ko Gobernuaren iritziz zeatez,
bide bat bafan ez dago egokirik: Esta-
dualako Gobernuak euren ez alik
lasteren zirt-zart jokatu daga.

Liburuko agiriak, lau atal auek, ar-
gizatu eta urteruazi nai ditue.

1. Italiar gudaroetako salak euren
agindari jatorizkoekin, Italiarakin jar-
dun dabela espafiar jafalean.

2. Italiar gudafak, gudaroetako efi-
meratze bezela dauke euren bu-
ruea, eta olantxe jardun ere egiten
dabe.

3. Italiar Gobernuak bere gudatari-
dientzat gudafak nagusiak ipini otu
espafiar lufaldean, España'n gudan jar-
dun daga.

4. España'n Italiar gudafak bafan
tean, paxista jaurkerako gizon andiak
lanean buru belari dardue.

Aranegun ospatu zan Portugalen

Aran'tar Inaki gudalburub'ren

obinatza. Euzko-Gudarosteko zu-

zendari ta Euzko-Alderdiko agin-

dariak antxe izan ziran, ain ado-

r'elsuba izan zan euzko-gudariari

azken-aguña egiten. Argazki onei-

tan ikusi daitezubenez, ikusgofia

izan zan egingo ilun ori, gudari ta

erikide ugari bertatuturik. Atutza

Euzkadi'ren zinetol.

ko au. Italia'ko Guda-Zaingo'ren se- ludun agiri bat, España'ko ontzietan sartu bezin laster, italiar gudariak eu- ren lufatza'k eta euzkariak uratu eta zabartu daga.

Beste paper batek, Coppido genera-
laren agindua dauka, soldau bakoitzari
200 lira ordainuteko agertuaz, eta
2.000 lira, bigarren eta irugarren dibisi-
oietako izardunei.

Mariani generalaren agindua dau-
kaz beste agiri batek, España'ko ita-
liar gudafak zuzendua.

Azkenez, Mussolini'ren urutidazki
edo telegrama agiri da, dokumento
baten gai garrantzitsua orixe izanaz.

Madrid'en ur- txartelak gordeta

Madrid. — Milia'k izparlari egundian
adiera eutsenez suagaketan aspaldi apur-
tu eban Puerta del Sol inguruko Alcala
kaldeko etxe baten 50.000 laurlekoen ba-
lioko urte txartelak idoro dabez.

Irakuri Eguna

Agiri asko dagoz, euren artean on-

PAXISTEN ANKERKERIAK

Gabaz Valencia suagatu eben

Valencia. — Atzo goizaldeko ieurak lau-
ren gitzaguetan suagaketarako paxisten
egazkin talde bik Valencia suagatu eben.

Portu aldera jaurti ebezan lenengo su-
agaketa gero uria bera suagatu eben eta
gogof suagatu, be.

Grao'n "Carding" ontzia sutu eben eta
"Ciudad de Ibiza" ta kalte batzuek egin
eutsen.

Urian susko suaga asko jaurti ebezan.
Argitien eta egazki-aurkako kañoi-
kin lanik egiteko astorik ez zan izan;
euren suagak jaurti ta beriala lges egin
eben egazkiñak eta.

Suaga batek langileen batzuek bi apur-
tu ebezan; beste batzuek emparantzan eta
efi-ete batzuetan jausi ziran eta sua ar-
tu eben. Amerikal konsul-ete baten kon-
sula, be, izan, etxeoi suagat apurtzean.
Antzoki bat, be, apurtu eben.

Goizean ogei gorpuz egotan ileitza eru-
anda ta iruretasapi zauritu osatu dabez
zauritu etxeetan.

Burilo Eñi-Zainketa'ko zuzendari egon
danak esan dabenaz lau edo bost egaz-
kiñek suagatu dabe Valencia.

Guda-Buruzagitza

(Epaitza Argibideari)

GAZTIGUA

Muñoz Pedrero'tar Jon, Euzkadi, a zen-
bakidun Mendi-Saildiko gudaria; ezaugafi
bereziak ezjakin dira.

Gaztigu au Agintaritzaren Egunerokoan
argitaratzen dan egunetik amar egun
-ezan. Kapitan-urango Epaita dan Pas-
cual Palacios'tar Pidel'en aurrera azaldu
bedi. Epaita au, Etekalde Zugardiko 6'gn.
etxeok 1'go. bizitzan arkitzen da (Jaur-
lari-ete izandakoan). Azaltzen ez bada
asaldarizat artu izango da.

Bilbao, 1937'gn. ofilak 25. — Epaita Ar-
gibideari, Pascual'tar Pidel.

GAZTIGUA

Perez Afetz'tar Joseba, Euzkadi, a zen-
bakidun Mendi-Saildiko gudaria; ezaugafi
bereziak ezjakin dira.

Gaztigu au Agintaritzaren Egunerokoan
argitaratzen dan egunetik amar egun
-ezan. Kapitan-urango Epaita dan Pas-
cual Palacios'tar Pidel'en aurrera azaldu
bedi. Epaita au, Etekalde Zugardiko 6'gn.
etxeok 1'go. bizitzan arkitzen da (Jaur-
lari-ete izandakoan). Azaltzen ez bada
asaldarizat artu izango da.

GAZTIGUA

Brauzkin Iturte'tar Inaki, Euzkadi, a zen-
bakidun Mendi-Saildiko gudaria; ezaugafi
bereziak ezjakin dira.

Gaztigu au Agintaritzaren Egunerokoan
argitaratzen dan egunetik amar egun
-ezan. Kapitan-urango Epaita dan Pas-
cual Palacios'tar Pidel'en aurrera azaldu
bedi. Epaita au, Etekalde Zugardiko 6'gn.
etxeok 1'go. bizitzan arkitzen da (Jaur-
lari-ete izandakoan). Azaltzen ez bada
asaldarizat artu izango da.

GAZTIGUA

Aparicio Aparicio'tar Topil, Euzkadi, a zen-
bakidun Mendi-Saildiko gudaria; ezaugafi
bereziak ezjakin dira.

Gaztigu au Agintaritzaren Egunerokoan
argitaratzen dan egunetik amar egun
-ezan. Kapitan-urango Epaita dan Pas-
cual Palacios'tar Pidel'en aurrera azaldu
bedi. Epaita au, Etekalde Zugardiko 6'gn.
etxeok 1'go. bizitzan arkitzen da (Jaur-
lari-ete izandakoan). Azaltzen ez bada
asaldarizat artu izango da.

Inglatera'ko Gobernu baria laster osotuko da

Mac Donald eta Runciman'ek ez dabe ardurarik artuko Chamberlain'ek osotuko daben gobernuan. - Holanda'ko auteskundetari nazitarrak izan daben galzoriaren ondoren, aitzakiak billatzen. - Alvarez del Vayo'ren agerpenekaz italiarrak minduta. Polonia eta Italia artu - emonetan. - Beste izparak.

HOLANDA'KO AUTESKUNDEAK

Amsterdam. — Auteskundietzaaz izpari ingiak egiten dituzten jardunaldietan Mussert'en zuzendaritzapean jokatu daben nazitar - sozialisten atzerakada agertzen da. Amsterdako urtean egin ziran auteskundietatik ona, eguneko bategi galdau dau alderdi onak.

ALEMANIAREN ERITXIA

Paris. — Holanda'ko auteskundetari nazitar-sozialistak artu daben zigofak min andia sortu dau Alemanja'ko politikoen artean eta nazitar agintarien artean. Alemaniarrak ez dabe nai ager-

tu nazitar-sozialistak alderdi lez galdau dabenik, aurkeztu giteuen gizonakaitik bano.

MUSSERT'EN ERITXIA

Amsterdam. — Orainsu Holanda'n egin daban auteskundetari Mussert'en alderdiak zigof ederak eruan dau. Ori dala ta, baina, politiko ori ez da ikididu, berak agertu dabenetik beintzat. Alderdiak eralduta auteskunde ondoren egin daben itzaldian agertu dabenetik, ez dago gogorik eta amesik gaitzeko ziorik. Auteskundetari alderdiak barik, notifikak, personak jokatu dabela agertu dau.

PRINTZIPE BAT UGUTZAU

Roma. — Quirinal'eko jauregian astelehenan ugutzauko dabe Napoleo'ko printzipea. Aita-amagibixi bere aitita amonak izango dira.

"TELEGRAF" EN ERITXIA

Amsterdam. — Auteskundietzaaz itz egiten "Telegraf" izparingiak diho, ez dira izan alderdiak autuak, gizonak bano. Matxinada aurkakauek eta demokratik zaleak lotu daben garai tzean ofejae bakaik azaldu da. G. Ijij, Gobernuak leindakariak lotu izan daben garaitzean eskuta ezina dala diho, andietan andiena izan dalako.

IZENAK ALDATZEN

Roma. — Izparingi ta Zahalkunde ministroak, Gogo izantzeko arduradunaren izena erango dau auzerantzean.

POLONIA ETA ITALIA

Roma. — Polonia'ko ordezkariak eta Italia'ren Erbeste-erazuen ardura daben Ciano'ko kontseak tratadu bat izanpetu dabe, Polonia'tik Italia'ra jua ten diran ibiltarietaz.

EGIPTO TA ITALIA

Roma. — Italiar izparingiak pozik agertzen dabe Egipto Latefi Batza' sartzea.

ITALIARRAK MINDUTA

Paris. — Alvarez del Vayo'k Latefi Batza'n egingo dituen agerpenak min andia sortu dabe Italia'n. Origaitik Italia'ko itati guztiak espainiaraitik zer-esan eta leizagabekori ugari era-

bili izan dabe itatetan eta euraak asmauriko, agerpen ugari adierazo ditue. Latefi Batza'k Alvarez del Vayo'ri ezin auzetik agerpenok erabagi bea ditutala ta.

INGLATERA'KO GOBERNU BARIA

Londres. — Ramsay Mac Donald'ek agintaritzea laga egin dau. Baldwin'ek agaz batera berak eta Runciman'ek laga dabe. Iru ministru oniek ez dira sartuko Chamberlain'ek osotuko daben Gobernu barian.

Mac Donald'ek Australia'ra artengo dau, Melbourne'ko udalak dei egin dautsolako.

UNGRIARRAK ETA TURKIARRAK

Budapest. — Ankara'ra jua zan ungriar taldea, aizepa burutu da, Turkia' gaz egingo dan itunbenerako gatake onafu ta erabagi ondoren. Tratadu ori egiten danean Turkia'k ginta-gai gela go erasiko dautsoz Ungria'ri. Efi au, orain, Italia, Austria, Txekoslovakia eta Rumania'gaz artu-emonetan azteko da.

LA HAYA'KO EPAIKARITZARAKO

Gintbra. — Vischer'tar Karla, Gante'k, ikastetxe nagusiko irakaslea, La Haya'ko efi-arteko epaikitza nagusiko balazkide artu dabe Latefi Batza'ren balazkidean.

KOMUNISTEN AURKA

Moscu. — Soviet-efiaren adizkidien in dala gaztelan artan be sartu dala adierazi dau, Igunski gudaburua. Altemania'ko izparak dihoenetik, Moscu'n bakaik borrogetamari lagun bano goiako atxilotu ditue gaitedien artan leantean atrepan dituelako.

RAMSAY MAC DONALD

Baldwin Inglaterra'ko Gobernu-l'ndakariak angoo gobernutik alde-egin dautan, Ramsay Mac Donald'ek be beste albeste egindau. Gobernu'ko burukide izatia laga. Australi aldera alderdi'ari bat egingo-eta daban diho. Argizki onetan, mister John Simon lagun dala ager-teez da.

FRANTZE'KO izparingiak diotena

“Erasolako latefi batek Latefi-Batza-ra jo du eta onek artu eman bidea eskeini du! Norentzat on? Erasolakoarentzat? Ez; erasotzailarentzat!” (“Le Petit Journal,” ek)

Paris. — “Le Figaro” k Erakusketari lotu ta diardur oraindik, eta ikusten asi jan zerbaitek lenagoko Erakusketako orope- nak d'itula burura. Erakusketako fonda- ren uinoko jator eta beretiz joaten da, Frantze'ren aldatu-ezina gogoratuz.

“Le Petit Journal” ek auzte diho: “Erasolako latefi batek Latefi-Batza-ra jo du eta onek artu eman bidea eskeini du! Norentzat on? Erasolakoarentzat? Ez; erasotzailarentzat.”

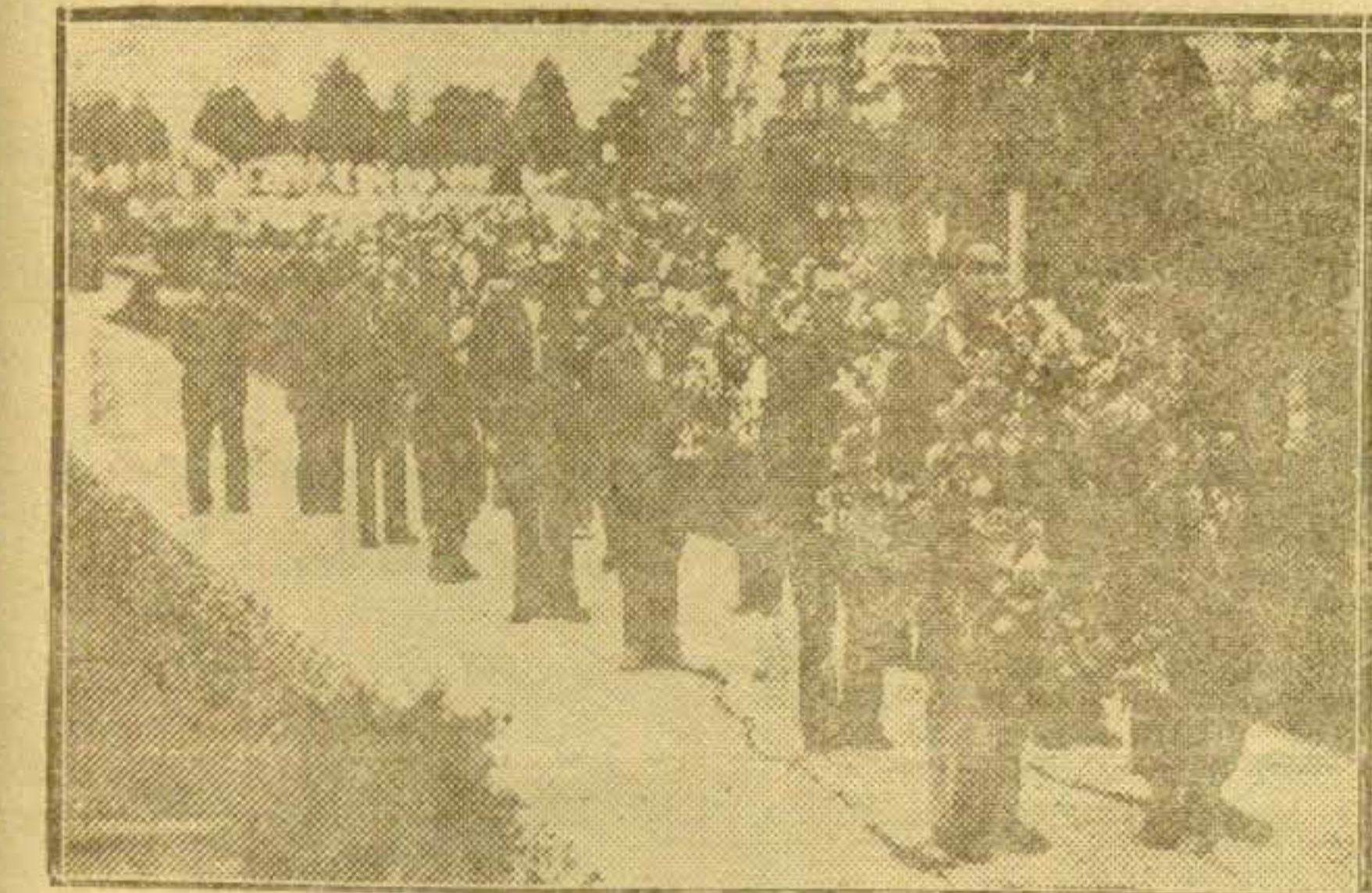
“Le Populaire” k Jean Longuet'ek izen- betutako idatzi bat dago. Holanda'ko auteskundetari diho idaz-gai eta azkaze- lasunaren oinpean ilotzik jautsi dala, dio, paxiozalekeria.

“Le Petit Journal” ek Espainia'ko zu' u-mufak jaso ditu. “Atzotik Frantze'ri laguntzeko sartzen laketu? Espainia' Italia'k saltzea da ori; leantago Efiopiar' egin ziotena ber-bera.”

JAKINGARIA

Arantzalientzat

48 ordu bati a'ntzuan ibiltan diran ontzetako gizonak legezpeko egin edo kon- trolatu bea dira ta. Kopardiek ontzi ba- koitzean dabilazanen izen-abizen eta ur- tean eta ontzi bakoitzean izenak emon bea dabe Arantzal Zuzendaritza Nagu- sian. Arantzal zuzendaritza nagusiak.

Arantzal Inaki gudaburubaren itera eldu ziran buruzlunak.

Ameriketa'ko otsak

Euzkotarrak ipar-Ameriketari, guda - izpar - miñetan

Euzkotar umeak Ameriketera eruateko paxistak azpikeriz ipinten dituen eragozpenak gainduko ete? - Ameriketako lagidia zorotza izana'ren, oraingoan lagidi ori apurtuko dala uste da, gizatasun legea bete al izateko, umeak bertaratuaz.

EUZKOTARRAK IPAR-AMERIKA'N

Nueva York'ko “Wireless Press” iz- paringitik artuta: “Boise Idaho (Ipai Amerika'n). — Mi- ragari danaren Euzkadi'ko ta Espai- a'ko burukalari ta matxinada gorabe- rak areta auzidienaz Latefi-Batza'ra n- entzuten dabezan bastar Boise uria ta Idaho'ko Sarkalderuntz dagozan sailak doguz.

Boise uria ta Idaho'ko bastar ofetan Estados Unidos'etako beste edozein sai- letan baino euzkotar geingo bizi da. Ori bizi diran geienak dauke senidenk Euzkadi'ko guda-sailetan eta Euzka- di'n bizi diranok izparik, bidez, be, eu- ron senidenk bariak zuzen-jakin ez dakezanek, izparingietako izpari eta bariak irakurtzeko artega egoten dira.

Uri ofetako euzkotarien artan urte- nenarik dan eta orain berogei urte euzkadi'tik ara zan Gabazitar Bitor' ek irako ilabetietan Euzkadi'n dabe- zan senidenk tartarik ez dabela izan eta zertan diranik ez dakiala adierazo dau.

Idaho'ko bastarofetan bizi diran 3.500 euzkotaraitatik bat, be, ez dala Euzka- di'ratu burukarako asmoz ta matxiha- da ofetan eura eurenaz sartzeko as- morik, be, ez eukela adierazo eban.

Euzkotarik geien-geienak erkaldaren alde egozala azaldu eban jaun arek.

Aunumendiz auzko euzkotarrak (Prantzia'ren mende bizi diranak) be, edozeinbiri dira bastar aretan; geie- nak ofaitio Aunumendiz onuzkoak.

Euron artan euzkeraz itz egiten dabe; Europa'ko izkuntzarik zaaren- tartiko dan euzkeraz.

Euzkotarok afo, bulafsu, garalz ta burujabetasun zaleak dira. Euron eluxetan euren jaiotetietako anidina ontxinako ekanduk jagoten dabez gizeartan baina amerikar jatorri ya- kokunez agertzen dira.

Boise'ko sailari ta azoka-etez go- letan dira eura dakiem otseinak, euzkoldunen eskabideei erantzun al izateko.

UMEEI LAGUNTZEKO ZERBAIT EGIN NAIZ

Indianapolis. — Gizearte-zale langileak uri onetan egin daban batzar nagusian, Europa'ko Gudeate ondoren Belgika'k eta Serbia'k atondu eban lege-asmoa- ren antzeko erabagi bat, espaiar eta euzkotar umei, naiz paxisten arteko naiz erkaldaren artekoie lagun egite- ko len-bailen latefiak onartu dagian, eskabidea latefiak zuzentzea erabagi eban.

Eskabide-asmoai Kingsbury jaunak azaldu eban eta oraingo efi-matxiha- da oñeri “Amerikar Ez Sartzeko” le- geon yagokoan atalak ber-azaltzeko eskatu eban. Naiz bateriko naiz bes- teriko izan “ez artzeko legeoi”, ume efi-ge efi-karion zoriari jaramon egin beara zala adierazo eban eta Latefi'ko edo Estaduko Buruagiei, danon artan beartze bati sortu egela ta umeoi la- guntzeko Latefi edo Estadu guztietan diru batzeko zabalkundeak asi egela eskatu eutsen.

3.000 gizearte-zale langileen batza- rean Fernando de los Rios, Espainia'ko ordezkariak itzaldia egin dau eta itz- aldi ofetan auzte esan dau:

“1931'gn, Espainia'ko Erreial Gob- ernuak gizearte-arazoiari buruz artu eba- zan erabagi ta egin ebozan legeei, are- n gogof ta setatsu aundiki ta aundiki- zaleok aurka egin ez b'edutsen Espai- a'n jazoten dan jazidun negafari ori jasan bearik ez zan izango.”

“Espainia'k gudea Uzkuntz edo Eri- ginoiaren dagila dihoenak eta batez-

ten dabenak—jafaitu eban Rios jau- nak—zer dihoen ez dakie edo egi- ta- taldun nai dabe.”

“Españaren gogoei yagokuezan le- geak egin al daitzean, askaltzaleasun edo demokrazia oñari ezarteko guda- tzen dihardu Espainia'k”, esan eban az- kenez.

EUZKOTAR UMEEN AMERIKA'RA- TZE DALA-TA

Washington. — 500 euzkotar ume Amerika'ra eruatea dala ta ez dala buruasterik naike sortu yako Ipai Amerika'ko Gobernuari. Uste ez eba- zan eragozpenak sortu yako.

Euzkotar umeak yagoteko Ameri- ka' Batza izeneko Batzordeak Gober- nuari eskabideak eskabide, dagitsoz egunoro euzkotar umeak an artu da- giezana. Euzkotar umeak an artzearen aurka asafarik asko agertu dab, Al- dundia'n idazki bidez Aldundak, paxis- tak orositu.

Latefi-arazo Idazkaritza'k bere gain eukan artu oi, berak erabagiteka Lau- zaingo'ko Idazkaritza'ri leporatu dau- to. Idazkaritza onelxeri yagokoz Lau- tedian erbestetarik artze ta olako au- tuak.

Lau Zaingo'ko Idazkari dan Frances Perkins'ek ofek artuoi zelan erabagiko dabenik ez daki inork.

Legen-arazut jokatu nai ba-dau euz- kotar umeok Amerika'raterik egin la- ketu dala. Latefiratze autuok yago- kuezan autuak dihoenaz, erbestetarik ara sartu dabezanentzako begiramen aundirik ez dabe izan orain arta ta zigofik gabe itxi, be, gixtitan egin da- bez. Gixtitan artu at-dabez erbestet- rik gogo euez.

Orain baina beste aldi berez ta la- fi baten gago zala diho ta Gober-

nuak laketu nai b'aleu umeok ara er- suaze, beangoan erango leuzez ta nun eta nork jagon eta orindu, ba, izango leuke.

Erbeste Batza, Agintaritza, Talde, Udai ego Gobernuaren batek zuzen edo bitarteko ostera ordaindu dautsenik legez ezin sartu gaitke Estados Unidos' etan.

Amasapi urtetik azpirako umerik, be, gendikoeikin ez ba-duaz edo an gu- rasarik zain ez ba-dauke, ezin sartu dake Lagintza Zaingo'ko Idazkaritza- ren kontua Latefi'en gain ez dala izango agiritz adierazo ozik.

Euzkotar umeak yagoteko Amerikar Batza'ren Ordeko Washington'en dau Jardiner Jackson'ek azaldu dabenek. umeok Estados Unidos'etara eruateko gertakizunak egin dabez.

Umeon safera eskabideak Estados Unidos Paris'en daben konsulgoan egin dabez ta umaoktat ostatuak ger- tetan dihardue Amerika'n.

Umpok “Sinaia” pantzetar ontzian erango dabez Bilbaotik.

Gertakizunok egiten diharduen ar- tean egunean baino egunean biziago ekin dautze umeak ara eruatea nai ez dabenak asmo ofen aurka. Caballeros de Colon taldeokak idazki edo karta asko zuzendu dautsez aidun edo dipu- tadue ta zabalkundeak agitearen Ame- rika'ratu nai dabezala umeak esaten dabe karta ofetan.

Jackson'ek oñko asmo biurik ez dau- kela diho: Umeak ara eruatei, askal- tzale latefiak guda-sailgata edo bas- tarfako ume ta emakumeak arisku tokietatik kentzeko asmoz dagiezan alegetan euraik, be, tarteko izatze- ren eta ume ta emakume ofein alde zerbaite egitearen dala diho ta umeon politika alderdi edo izkuntzarik euraik ez dagoela jaramonik egiten adierazo- dan.

URUTIDATZ BAT

Bilbao'ko Emakume Abertzale Batza

Atzo goizean, Latefi Batza'ren batzaia- ren auzetik, Bilbao'ko Emakume Abertz- ale Batza'k urutidatz bat bildu eban La- tefi Batza'ra.

Urutidatzak diho:

“Emakume, Abertzale Batza, euzko en- tute katolikoen alkartasunak, bere abots finitsua agortaten dautu, paxistak gure gure bakaitean aurka, indur bako eraren urka egin dituen suagaita eta basati- koaitik, Europa osuari eta Latefi Bat- za'ri eskatuen bano efi agerparen lo- sagari eta laidozari diran ekintzok be- tiko galegoz dagiazala eta erbestet- rik gure artan lasterren gure abertzal- ta dagiazala.”

Zer ete zan?

Vendres pantzeta uritxoan egalkinbat jatsi, norako bidean?

Baruan, egazkinlari alemandar bat. Egazkina ere, nork su emon? Txoriak iges. - Toulouse, Alemania ta España bitartean...

Aun, baina argi

Vendres urian jausi, eta geroago eteta aurkitu eben egazkinaren misterioak zer esan andiak sortu ditu bafiren bari. Montpllier aldean eta inguruetan izan zan gertaera ofenustar eta azafarenak ilunetan lotu zira esan dabe askok, baina izpafkariak ez dabe amaitutaz laga orduko jaxokun miragaria.

Egazkina su ta gar birindu zan anean, egazkintza, ziegan atxiloturik egoana, alenatu egin zan. Baina zertzelada gitxi eta txikakak ez dira izan alpefeko; europaf azuzian bizi na dan arloa garraioan, ba-dau zer ikusirik jaxokun onek.

Egalaren erdia bano geroagako egun batez. Vendres'eko biztanleak gauza bafirik ikusi eben. Bestetan oi tituen egazkinak zer ikusirik ez eban bat uri gain zeaf baldarka eta biraka asi zan.

Elzara aren motofen oia, eguneru ara onaka biduf ibili oi diranena. Gañera ez da leku aua egazkin zelaidun eta ez bidaldi amaiera tokia. Astun eta zarafatsa biurtu ziran aren ibilerak. Egoak moztuak bal'ituen, alboraka ibilera, ofeka indara galdu oi dauan txoria antza.

Luf gatu

Gaitasuna galdua eban bal txori aundi arek aldi luzaragoan egazka jardun al izateko.

Elitafak zer ikusiko egozan lelo eta atietan ao zabalik jarita. Ezbiaten baten antza sumatze eben nagusiak, eta berealakoan agindariei derka asi ziran. Umeak, ordea, txaloka zarduen; ez zan, benetan ere eguneroko gauza euren eritxora egazkin eldutea.

Egazkinak baina, ez eban ezer galduta, kanpotik beintaz. Egoak zabal, lenea zutik, ibilera gero eta artziagoak, ingurubiraka trebeagoetan asi zan, poliki poliki jatsiaz.

Lufaren gain jatsi nai eban antza. eta bafukoak ortarako alegin biziak egin bearko, lekua egokia epaizuan, hloaz ere.

Uriaren kanpo-alderantz jatsiko zalakoa esan eitekan, eta oantxe gertatu ere. Ez eban dunbeterorik artu; labankiro luf gane jati zan.

Nor eta nungoa?

Ikusmiran eta jakin mize ziranak bakera izango ebela-ia egozan, egazkina landa baten gelditu zanean. Numbait ere, bafuan nor edo nor bafan, lekua aukeratzan eta beaf diraleko ibilera ta joan etofiak langile prestu bezela egin bai-zituen.

Aleman bat

Ertzakoak alda bat laslef agertu ziran inguru arelara, zer gertako eta zer ete zan. Afigafia bai-zan alde artan ofakorik jazotea.

Inguratu ziran egazkinagana, eta bafutiko lagun batek urten eban, natsi eta bare.

Gaztea, uelgotia, sendoa eta andia zan, eta bera bakafik izan ere bafuan etofena. Ezin elkean ukatu; doistara zan aren itxura, alemana aren tankera.

Bestetik ezer ez. Gizon bakafia idoro eben txikilak auzef aur.

Ez agirik, ez baimenik, ez paperik ez eban aldean, ez bere txori andian eta gañera pantzeta izan ez.

Orduan atxilotu eben. Egazkinlaria zan bai, aleman aua. Ogetamar urte zituela adierazi eban, baina aren tayuak gazteago zirudian. Zerbait egaitik esan eban, orden, 30 urte raño zituen, gero azaldu dogunez.

Aren izena, Joseph Schumacher. Beste zertzeladarik ez eban lotu pohi-gizonak une artan. Afexkero ere, ez asko getago, norbaitusel komeni izan ez yakelako.

Nundik etofen

Ertzakoak ez entsen izpafkariel orduan ezertxo agertu. Bana jakin da bazler artara eldu zan egazkina nundik eldu izan zan. España aldeko bidien bati barekian edefki Joseph'ek.

Egazkina ikertzen

Doistara euren ebela, egazkina bafuz aztertzen asi ziran ertzañak,

beste batzuk, begiraka eldu ziran jendea uxatuten alake eta lefak egiten azi ziran bitartean. Amaika esamesen sorpuru eta itufi izan dabe Vendres' ko atsoak gertaera ori.

Alpefeko azterkelea izan. baina. Egazkin bafuan paper batzuk egozan, baina ez ondo eginak egazkinlariak oi dituenak. Ostantzeko agiri susmo txafekorik ez bestelakorik, bafere ez.

An lotu zan txoritza, otera, ondo zainduta, agindariak zer erabakiko zan.

Auts eta burdin zar

Egazkinak zaintzaleak izan zituela esan dogu gorago. Bana egazkinak jagola jayoak zituen, afanotan. Edefak zaintzaleak!

Ez eban edozelako buruko miña irabazi eritxu artako agindari nagusiak. Txori eta kaiola bere giltzpean zirala-ta, baketsu eta natsi lotaratu zan epaikari arek, esnatze gotia izan eban epalaren 23'guz.

Gofia egitan ere! Lufun eta ke artan, bafotera egin zala egazkin apaña esan eitekan, azufak bertan be-

ra lagala. Egun sentia bano len ba-zan sutaz edefki uri inguruko landan.

Autsa pilaka egoan, eta burdina tuzanga batzuk, kiribiauta, moltsoluta, itsusi eta ezain.

Zer gertatu?

An entzan nebana nik kontatu. Gendarme apañak begi andi egozan, afituta osoro. Egazkina suak kiskalia izan zan, eta geldirik egoan egazkinak ezin berez surik artu. Ertzañak ezekien ezer. Bearko!

Su-emoleren bat izan zan beraz, gau baltzari unetxo ostula lanean ari zana.

Nor, ete? Inguruko luginen bat, ala ertzaintariko bat... ala pantzeta ez zanen bat ez ziufago?

Zigafu ondekini ez zan agiri, ez eta su-emolearen lotatzik ere.

Alemanak iges

Orduan izan ziran arenak, eta asto beltzarenak! Argitasun bila norbaitena jo beaf-ta, egazkinlariagana jo uestez, agindariak.

Bana bai zera! Aleman ulegofiaren azafaren ere ez eben aurkitu; ezta ufik emon ere.

Ango ara-onaka ta anka jokoa! Beribil eta burtarinak bideak iruntsi beafaren ebiltzan. Bide-buru bakoitza malasa atala eben, eta mofofko bakoitza, egazkinlari.

Toulouse, España bidean

Poliziak zerbait zertzelada izan ditue, eta afexkero ere, lanean jardun dabe biziro ta gogotsu.

Hitler'afaren joera norantz izan ete zan, baina, egazkinaren ibileraren antzean lotu da. Inork ez diño ezer. Auziari luf emon dautse.

Toulouse'n bazan ofatito, ufe tratan eta botika indartsuen salerosketan ekianik. Baita Alemania bere efla zala ekian bat, eta España'rako bideak aztu barik zituen mofofko gofi bat.

España' paxistak eta aleman nazistak bakafiki dakie misterio ilun onen bari. Vendres'en jatsi zan egazkinak gaztelar antsak inoiz izan ditue bere burbiletan...

Izpar jakingariak

MUSSOLINI'N AGERPEN LO-TSABAKUAK

Roma.—Baleares eta Meditefaneo'n Italia'k darabilazan asmuak dirala-ta, Mussolini'k agerpen onetxek egin dautsaz izparkeri bateri. Italia'k ez dau ezzelako amesik. Bana Italia'k ez dau laketuko boltxebiketa'keria España'n sartu daitenik. Mussolini'k ez dau ueste Europa'ko bakerako efi guztia bat egin eta alkatutera beafeko danik. Bere eritxiz bost efi dira maiko ofetarako eta Italia, Frantzia, Inglaterra, Alemania eta Polonia'k bat egin edo itusenez lotuko bal'itakez, bake ori efla litake.

CATALUNYA'N BAKEA

Valencia.—Pozas generalak izpafkariel esan dautse Catalunya guztian bakka dala. Geiti ebaner, ordezkariek agiriak bald dautsez euren tokietatik eta guztia bakka dagola adierazo dautse.

GUADALAJARA'N AUERAKA

Valencia.—Guadalajara'ko guda-ofetan efepublikafak auferakada andi bat egin dabe barro. Oraintsu asi eben auferakadeari jafaituz, atzo efepublikafak orantarte paxisten mende egozan beste iru efi artu zituezan. Kemenez eta adorez berik egin eben ofetarako beafeko zan joaldia. Arretioak ez eban eragozpen andirik ipini. Alde onetan aretioak artu eban miñak, joldi gordiñak ez egitean parterik izan eban.

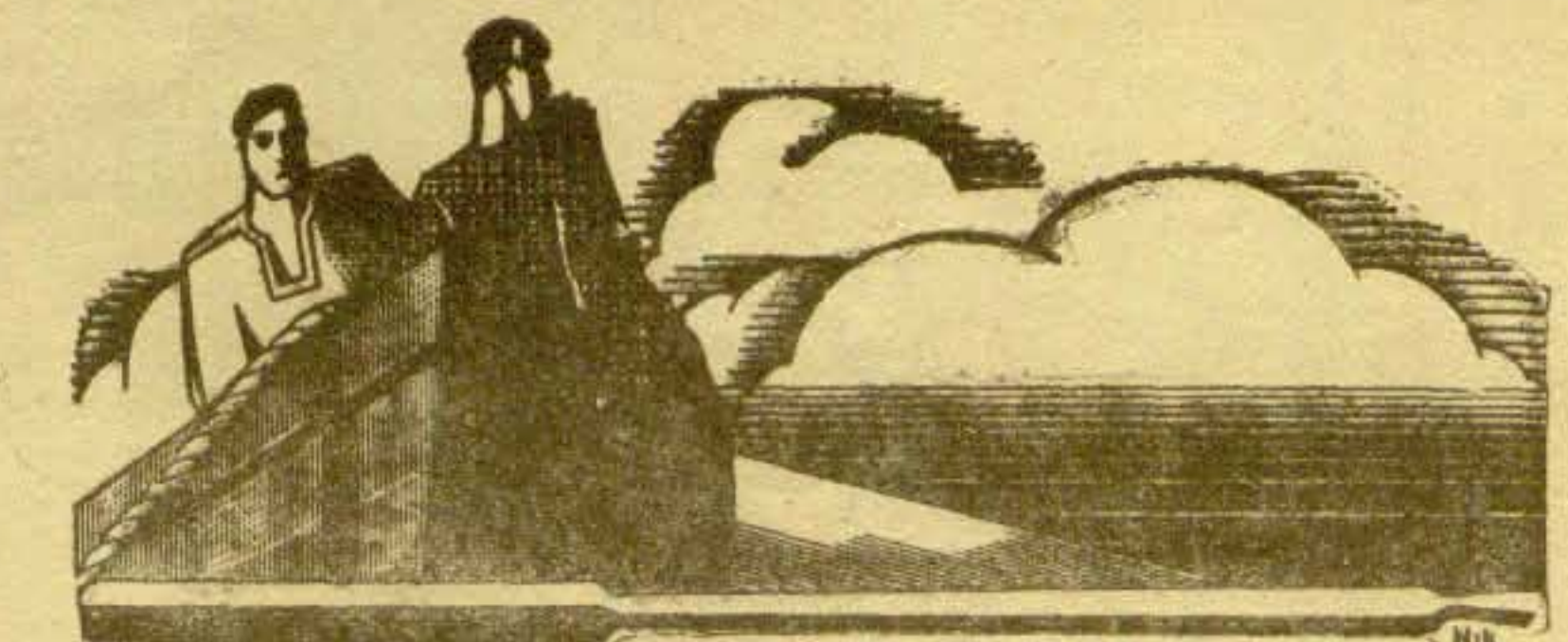
Artu diran efi bafietan gogorlekuak egin dira herialako baten.

Beste guda-ofetan, baketsu.

Artilleriak gogof samaf lan egin eban, paxisten artan ikusi izan ziran baiza batzuk z'gortuaz.

Tajo'ren Egoaldean beste egonetan baño joldi g'itxiago egin zan.

Paxistei iges egiñda gudari ugari igaroten dira eguneru.

GUDA-LORRATZAK

Baseriak utsik

Biotza mizez izaten dogu aspaldi onetan, gudearen lazafan eta gordintzarako baserietako sartuta ikustean. Begiak malkoz bustiten yakuz burdiak txikiak Bilbao'ko kaletan bafia ikustean. Gizaldi luzetan ofik-oin euzko odolaren bizileku izan ziran etxe deunak, utsik eta itza jayokuz, ziara apurtuta ta jufa jota ez dakusanetan.

Aspaldiz sartu ziran guda-neke ta gordintzarako baserian. Ertik baseri, ra etengabe mofito ta aldrak ikusten genduzan janari bila. Baseriaren areririk andienak antxe ikusten genduzan izerdi-lapatsetan talo edo barazki eske. Amaikatzuk euren malakoak lagortu izan ditue, baserian atetan! Azkenerako, baina, baserietako kuxak utsitu ziran. Eluretara uferatzen gifane. ko, esku-utsik eta gosarik urten beaf izaten gifan. Amaika bidat bertso. Iari zafaren apaldiak gure espantetan erabili genduzan, baseriko etxeokandrea lodia atzipetu ezinean, lengo bidetik etxeratza beartuta aurkitu gifanetan.

Guazen, guazen emendik, emen ez duk tx ingarik; etxe ontako gazi-kutxan saguak umea egin dik.

Gau ofatidk ginstertik be ezinesan dakigu, Baserietako osterarm ezin dakige egin. Gudearen gordintzan guztia odolez beterik sartu dira baserietara. Baserien orma zurik odol tanta beuak dindilaka ditue. Bakearen txadonetan izkiliak leku egin dabe. Maifasun-sua biztuten zan sutalde. tan gofotako irakingo dau. Beak egin eben urumal'dien ordez, kafiak ofu egingo dabe. Teladietako aritzeko gurutz zarak seaska abesti gozortik ez dau entzungo, pusilen tirots eriotz-igariak bano.

Baseria jo ta baserian sartuz, euzko-biotzaren bafu-bafuraño sartu da afotzak giza-lagi guztien aurka asi eban gudu ankef-biotzageba.

Baserietatik igeska uri andira dotozen burdien txifiotz ituna ez da luzarorako izango, oratitk. Baserietan laster izango da bakka, baserietar gudariek eruingo dabelako. Txifiotz itun eta minkora, ezalietako txifiotz zarata-ta ta alai laster biurtuko da.

Bakea baserietara eta baseriak ez dau luzaro gofotarik eta gudarik bere gibelean jazango.

Eta gajn gofotari igeska utsik geratu diran baserietan, maifasunak, bakerearen gordelarik bera ta kutunenak, laster leku egingo dau, bein eta betiko bertan biziteko, gizaldi luzetan bizi izan zan antzera.

ONDARGARO.

KALEKO MARMARRA

Pake zantzuak?

Luze, dijoa guda. Faxiozale likitxak gure eriko semeak akafi-aginka jafi zituenean ueste ez genizuan bezain luze.

Alare, norbait izan ziran zorion ez etorkizunaren ezkutak ufatzeko aala. Guda, luze joango zalakoa alegia.

Par-antxean artu genituan orduan esanok. Ertzitzagun alakorik buruan sartzen. Bano geinez iru ilabete buruan bukaturko zala ueste genizuan zarata, guda gofi biurtu zan.

Guda luze joango zala esan zigunari etzitzagun afazoirik palta. Esan aiei esker sartu zitzaion efiari buruan naigaba ugari jasan bearko zitalakoa. Esan aiei esker prestatu zan efla eramankizun gogofenei arpe gi ematera.

Sei ilabetez atzetik buruan sartu ez bazitzagun ufengo eguneko nekea atzeguneko bano laria goa izango zala, ez ginduzan ain zuzen ere arkitzen geran lekura m'itxiko. Maida gogora gaindituak gaitzu. Lasakeriaren pi-piak jo, eta maida erdian pote egiñda geldituko gintzazkizun.

Gau, egumotetan, gure baitan ats egin zifara dagituten pakezantzuak ze-arkitzen dijute gure etxe-zafu.

Badabil bazetetan esamesa pranko. Leteri-Batza dala, Italia gure guda-okituta dala, Alemania etxeratze-mizez dala...

¿Pake-zantzuak alde onetxoak ote?

Gure biotzeko eteak itzaropenari norafu iriki ez jakin. Pake-zantzuak egizkoak baldin ba'dira, obe. Ez bai genizuan inoiz guda. rik nai izan. Gudara g'agin ziguten eta gudara joan gintzazkizun. Pake-zantzuak ofatitko... gure eskubide guziaz bafetof pakea ibetof garai onen! Ba-so-zabalik artuko dogu gurean.

Bano itzaropen gelegizkorik ez. Sartu dezagun gure buruetan, aldi luzerako guda-aldi dizugula oraindik egumotetan bafetof. Arerioa atetan dizugun une latz oietan.

Gudari buruzkoak izan bitez gure alegin guztiaf. Pakerean eguzki-lifu ragariak ueste ezan egunen bafetof argi badagigu... joko, milia bider!

Geon indafak izan zatizagidugula orainarte lez itzaropenik nabarmenena. Guda geon indaf uestez bulatu beaf bala bezela jokatu, kanpotiko pake-zantzu-keaso gelegi egin gabe.

Izan ere, guda amal zorion dala ueste, eta eguna joan eguna etofu eta gaurko zori ber-berean armitzea ez al litzazkizun afunt kaltegariegota izango?

Gauden prest guda-egun latzagoel begira. Bein bitartean, garalle esku-bide guztiaz pakea bafetof, aundiagoa, bizilagoa, zoragarriagoa izango pakez- gurean pakeari egingo genitoken afera.

UZTURE.

Nekazaritza Idazka-

ritza Nagusia

AGINDUA

Ugao Uri-bafutan lanparioez jositako abel-gorikak badirala jakin erazten degu. Ona adierazi beafekoak diran zer-nolak:

Gaitzez arkitzen diran edo gaitz susmoz inguratutako abel-gorikak badirala Ugao Uri-bafutan.

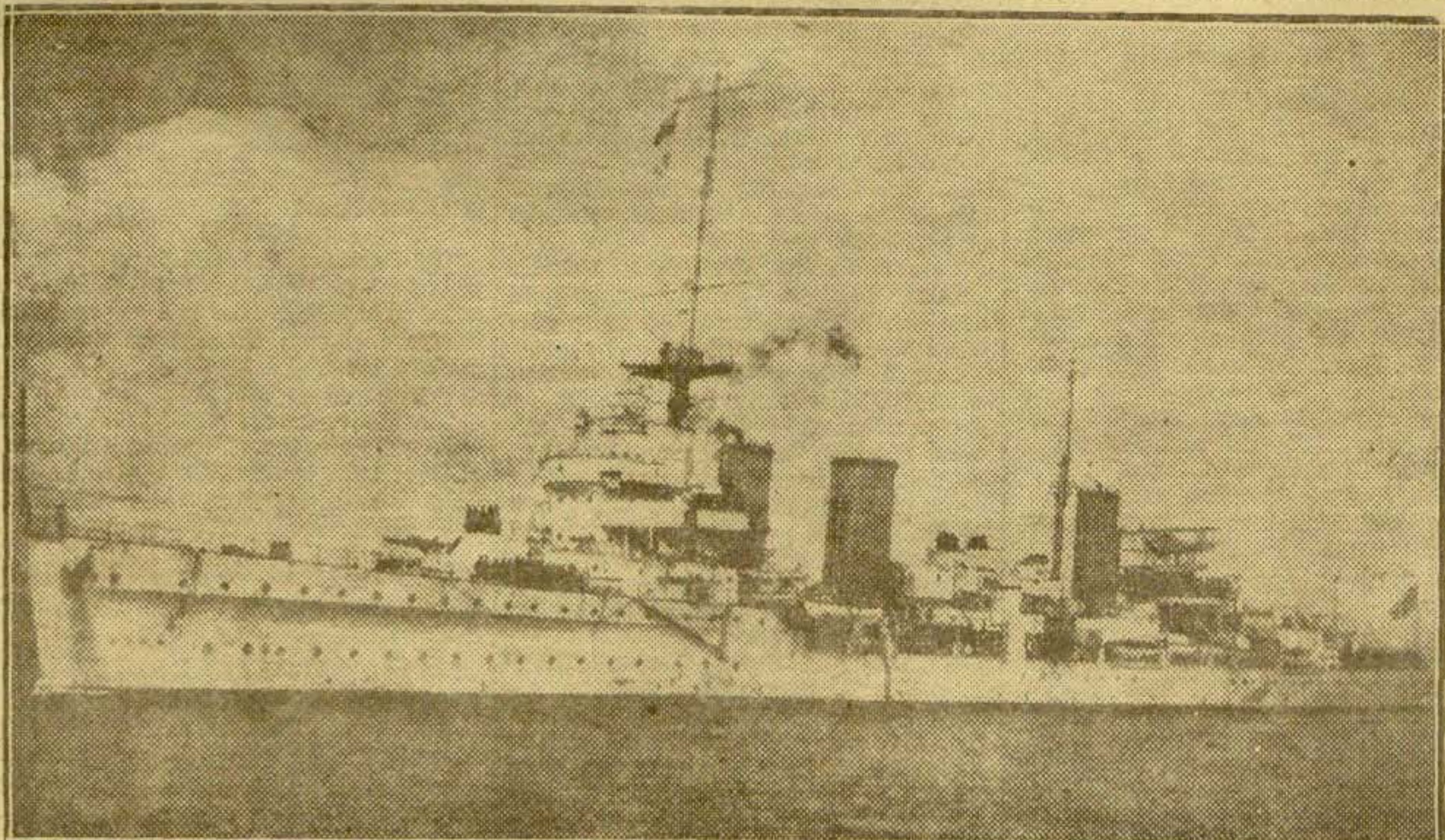
Kutsututaz artu beafekoak dira abek: Zalbidet'ar Bonabenduren basetxea, flulua eta abere-jakiak.

Gaitz susmoak Ugao'ri buruz dira. Neufi abek artuak izan dira dagoeneko: gaitzez edo gaitz susmoetan dauten abel-gorikak bafetoz, lefoketza eta flufazeta.

Erabateko garbitasunik badala ezin aintzazkotat artuko da, aalik gaitzez dauten abel-gorik guztiaf erail bitartean, edo gaitz azafarenik somatu gabe bi ilabete igaro bitartean.

Ikulu eta ikulu tesoa guztiaf botikaz garbitzea eta zintzura etfetea paxistak-koat dira. Gaitz-itxazkoetan aurka erabakia dagona bete eta bete erazi beafean dira Agintariak, lanariak eta abere-zintzura-ekin zer-ilegi duten guztiaf. Zabar da-batzenak, dogolen lez zigortuak izango dte.

Bilbo, 1937'go ofiak 22.—Idazkaria Nagusia, Uribe-Etxebarria'ar Telespor.

Gaur doguzun izpafak diñognez, "B'leu's" paxista-gudontzi-lapafat zarafada edefka emona izan baf-dabe efepublikaf edo-zkifak. Zaurituta, nekez ta abaf jo-e i eban Gaudi'eko kofra.

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI

ABERTZALEA, USTE GABEAN

KALERATU ZAIGU ETA ASKO

ARITUA DAUDE NOLA EUZ-

KERAZ EGUNKARI BAT ARG-

TALDU LEHEN. IRAKURTZEN

ALDEZU? ARPIDETU ALTEZ-

RA? ZERI BEGIRA, ZAUDE?

AU, ORI TA BESTE

Naste ta asare geiago Italia'ko erietan gudariak España'ra bialtzeagaitik

Etxietako ormetan idazkun andiak agertzen dira Mussolini'ren asmuen aurka. Frantzia eta Alemania'ren artean egin nai zan tratadurako lanak porot. Mexiko'n langilleak eta lateria autuan. - Franco'ren azpikeriak. - Emakumien-
tzako gizonak añako eskubideak eskatzen.

Uste zan legez, Baldwin'en ordeiz Chamberlain izan da Ingla- teña'ko Gobernu baña osotuteko aukeratua

BELGIKA'REN EGOERA

Ginebra. — Lateri Batza'k, atzoko batzaren, Belgika'ren egoeratzaz jardun eban, bereziki orain egin dan Berkeldeko itunben edo trataduren ondoren.
Dehbs eta Eden jaunak itz egin eban, euren eritxiak agertzen.
Ordezkaritza batzuen agertu eban, tratadu bafia bakearentzat ongarri izango da.

FRANTZIA ETA ALEMANIA

Paris. — "Le Jour" izpafingiak di-
doenez, Alemania'k apurtutza etsi
dila Frantzia'gaz tratadu bat "teko
si zituzan jardunaldiak.
Uste dantetik, Alemania'k onura ba-
lun nai zituzan. Erakusketa Nagu-
sako ikuselak bialtzearen ordeiz.

FRANTZIA'N LAN BAKO GITXIAGO

Paris. — Azkenengo egin diran zen-
bakuntzetan ikusi daikenez, lan ba-
kuak asko gertatu dira Frantzia'n.
Azkenengo egin ziran zenbakuntze-
tan 356.846 lan bako agertzen ziran.
Orainsu egin diran zenbakuntze-
tan lau mila gitxiago dagozala ager-
ten da.

INGLATEÑA'KO GOBERNUAN
KRISIS

Londres. — Atzo egin zan aspalditx
itaroten zan gobernuaren krisisa,
Baldwin'ek agintaritzetza laga ebalako.
Goizetako bederatzia jo ordutxo
efete jauregia jua zan eta eferia
ra gelan sartu zan.
Ogei minutu gurguagor urten eban.

Efete gelatik urten ebanen iz-
pafingiak bidera urten eutsen eta
zer-esanik ba'ete eukan itaundu eu-
sen. Gobernuaren krisisa adierazo
eutsola eferiari agertu eban.

Amatetan mister Austin Chamber-
lain eldu zan jauregia eta eferiaren
gelara sartu zan au be.
Eferiak gobernu bafi bat osotute-
ko eskatu eutsen ta onek eskaria on-
tatz artu eban.

Amatetik eta ogei minutu urten
eban Chamberlain'ek jauregitik eta
Baldwin'ek itaundu zan.
Chamberlain berialako baten lan-
nean asi zan, gobernu bafia osotu al
izateko, berak auzer bururatuta eu-
kazan gizonak ikusi ta eureka jar-
dunaldiak egiten.

ALDUNDI NAGUSIA ZABALTZEN

Valencia. — Datoren ilaren boska're-
nean zabalduko dira kortiak.
Negin'en gobernu aurkusteko da
euretara, oniritzia eskatzen.
Batza'k Udal-etxian egingo dira.

ZERTZELADA BILA

Paris. — Batzorde bat izentatu da
Euzkadi'n alemaniarak egin dituen
basatikeriak aztertuteko. Batzorde
ori laster asiko da lanean.

EMAKUMENTZAKO AUTARKIA

Paris. — Emakumei autarkia emote-
ko alegiak egiten diardun batzorde-
ak Gobernuo burua eta aldundie-
tako lendakariak eskari bat zuzendu
dause, emakume ta gizonentzako
baldintzaz eskatzen.

ANDIK ETA EMENDIK

Holanda'ko auteskundetako bari zeatzak.
Entente txiki'koak Hungria'ren asmoen
aurka.-Reich eta Vaticano'ren artean bare-
aldi? - Ford'en zitalkeriak.-Belbil eruatzal-
leak lanera biurtu dira Londres en.

AGINTARITZEA LAGA ERAGIN

Paris. — Pierre Cot, Egazketako minis-
trua, agintaritzetza laga eragin daito
Egagketako zuzendariari ta orain bere
gogoko bat izentatu dau zeregini ote-
rako.

FORD'EN LANAK

New York. — Aspalidion langileak izan
eban aspalidion beingoan amaitzeko
lomotan, Ford ola-jantze altuak pistole-
to talde bat ekarri du eferia, ondo ordain-
duta, eta berari aspalidion ibiltzen yakozen
langilen aurka ezarri dant.
Ori dala ta ogetak langile gaixotegira
arri ziran osakuntzek agiten.

HOLANDA'KO AUTESKUNDEAK
ALEMANIA'N

Paris. — Holanda'ko auteskundien bafi
bestak jakin diranean, nazitaz agintariak
knegi itzala ipini dabe.
Eurak alegiak bizienak egin a'en, ezin
izan dabe garaitzarik tortu.
Nazitazkeriak aspalidion egin dituzan
basatikeriak auzeratzetza asko galdu di-
tuzana igarten dabe.

HOLANDA'KO AUTESKUNDEAK

Amsterdam. — Auteskundetako egin on-
doren aldundia eren onetantxe osotua
geratuko da.
Katolikoa, ogetamaiska aldun. Len
ogelazortzi zituen.
Sozialistak, ogetairu aldun, Len ogel.

Gobernuaren aldeko Calvino'ren ja-
raitzeak, amasapi, Len amalau,
Calvino'ren benetako jarraitzaileak
deitzen diranak, zortzi, Len amat zituen.

Eradikal demokratizaleak, sei, Len
asapi.

Komunistak, iru, Len lau.
Reforma-zaleak, bi, Len iru.
Kistat-demokratizaleak, bat, Len bi.
Nazitazak, lau, Len amat.

Ihoiz baño lagun geiago jua dira
autarkik emoten, Ala ta be nazitazak
len befun eta amalau mila lortu zi-
tuen eta oraingoan eun eta irurogeta-
maika mila baktarik.

Katolikoa, kalbinotafak eta sozia-
listak izan dira geien irabazi dabanak.
Gobernuaren aldeko kalbinotafaren ga-
raitzeak euren buru eta gobernuo len-
dakari dan Collin'eri zor yako.

Atzo goizean, legea beteaz, bere al-
derdia garalle izan danafan, aginta-
ritza orefiaren eskutian laga eban.
Onak bafiro agertu eutsen gobernuan
jaraizetako agindua, Collin'ek osotuko
daben gobernuaren leugaren antzekua
izango da eta logo gobernuo minis-
trari geiak sartuko dira bertan.

BELBIL ERUATZALEAK LANERA

Londres. — Atzo goizean amaitutaz emon
zan belbil eruatzaleak aspalidion baten egin
izan daben opofa.
Langile guztiak atzo lanera biurtu ez
ziran a'en, gaarrik auzera guztiak eu-
ren foki eta zereginitara inango dirala
uste da.

NEVILLE CHAMBERLAIN
Jaun onak artu dau ardura,
Inglaterra'ko Gobernu bafi
osotuteko.

ALEMANIA'RAK ESTU

Berlin. — Jakiekaz txarto ta estu
dabiltz alemaniarak. Jakiek egiteko
gaarrik ez dagoelako beli neuriak ar-
tzen diardue. Orainsu artu dan neu-
ri batek ogeiaz zelap dabiltzan ager-
tzen dauku. Lengo ogei zafari orain
egiten dan ogei bafia nastau beaf dala
agindu dabe oraingoan.

MEXIKO'N LANGILEAK ETA
LATERIA AUTUAN

Mexiko. — Petroleo tokietan langi-
leak opofean agertu dira, Lateriaren

eta langilen artean eztabaidak eta
alkaf-artu ezinak sortu diralako.
Alegin biziak egiten dira oporau
ainbat ariñen amaitu al izateko.

FRANCO'REN AZPIKERIAK

Londres. — Atzetikaf gudari batzuk
euren eferiara biurtuaz Franco'k
egin nai izan dabena zer izan dan
laster igafi da. Erbestetarik kanpo-
ra jaurtiz, eferpubliketaz bat egin-
da zenbat eietako gudariak diarduen
agertu gura izan dau, ofela Lateri
Batza'ko batzaletan bere alde argu-
mentuak eukiteko. Baña efiak laster
konturatu dira zer dabilen eta guz-
tiak dakie, gañera, eferpubliketaz
dabiltzan gudariak ez dirala indafez
beartuak, euren gogoz sartuak bano.

ITALIA'KO NASTEAK

Niza. — Milan'dik artu diran izpa-
rak diñonez Italia' efi askotan as-
fe biziak agertu dira Italia'k Espa-
ña'ko auzian darabilen jokabidea da-
la-ta.

Agerpen bizi ta beruak egiten dira
egunero eta gabero idazkun andiak
egiten España'ko urteteko agindua
artu ebanen, eferimendu bat ofetara
ukatu egin zala ziurtauta geratu da.
Ori ofela, Mussolini'k ez dan len
beste gogofasunik eta bearkinik
ipintzen España'ra jua beaf diran
gudarietaz.

ASARIETZAZ IZPAR GEIAGO

Milan. — Genova'ko kaltetan egin
izan diran asafe-agerpenen bafi gei-
ago jakin da. Izpar-gehentzaf ofelako
izparik zabaltzen lagaten ez dabena-
ren, eritzañen eta asafe-agerlizen ar-
tean hufuka gogofak egin dirala ja-
kin da.

Genova'ko asafeak bizietan bizie-
nak izan dira eta euren otsak Milan'
eraño eldu dirala esan daikugu.

Milan'en be idazkun andiak agertu
dira etxietako ormetan, España'ra
gudariak bialtzearen aurka.

"Diario de Naba" n irakurri dogunez,
ori artako nesamiak txindi geyago emon
daro "suscripción nacional" erako etxe-
koandereak baño. Eta ori dala-ta, asafe
bizian agertzen da aberatsen kaltez, bo-
rondate argala agertzen dabiela-ta.

Agiri denez, arpidori me zamar debil,
ba, ezlanonak daukonak baño geyago
emoten dauñan, jefekontrol, ez edo dabe
batuko molto andia.

Gu, izpar ofek dape ez gauz afitu, on-
do ezagutzen doguzalako España' ta
España'zale diran etxeandera maratzak.
Ofek "rigodoi" eta antzeko jolasetarako
ixaten dabe diruba, baña "suscripción na-
cional" erako "ta, ezta ofik emon be.

Eskobariaz lez etxerako batutia daban
"patriotismo" ugarri azaldu oi dabe, baña
emon baf daban, kiti, eztabe ezagutzen
ez "Franco'rik" ez "Luisik".

Bein poltzari ikutu ezkerro, bardin dau-
tze Franco nazik Abd el Krim.

Beraz esau ofetan ba-dabil España'ren
gaizketak eta gozale ain txarto be ibi-
liko.

Enakadi'ren azkatasuna lortu "xango
yuaguk. Eurak ain ustel eta guk ofen
zindo jakutia azkatasuna ez yuagu ba geu-
re abefija! Baj arauak eza-dira!

Eta orain "arauak" geuk yaukaguz
ofek baño geyago.

Izpafingia ofetan bertan, beste izpafu
irakurri dogu: "El alcalde de Montefrío
ha abierto una suscripción pro nuevo acor-
razado "España".

Oin otera! Eizendubela ontzirik gal-
du-ta? Autorkuntza polita dok orixe.

Baño mutiak ezateze asi alpefrikako
lanetan, eztozube astirik ixango ontzi
bafrik egiteko ta.

Guk darabilduzan asmuak be-zenixu-
bez! Jbedinkasio eferik artu baf do-
zube dengarinkok!

Eta ez ori bakarik, kontu ibili zinte-

kiez, ba, Bizka'i-ixaso-aldera sari ager-
tzen barazie, beste arpide batzuk be za-
baldu bialko dozubez.

Onak dozak ba gure itxas-gixonen as-
muak!

Orain artu dagigun Donostia'ko "Dia-
rio Vasco", ta emon ikusiko doguz pa-
riotafak, Bakio'n txakolita eraten. Di-
ñonez, ori artan ainbat txakolita auritu
ei-dabe "separatista" baten etxian.

Eta bertan, txol-andi ofek batzuek be-
terik, laster, Bilbao'n egingo daben sar-
tutetaz "brindis" egin ei-eben. "Por
la próxima entrada en Bilbao en una de
estas hermosas mañanas de mayo."

Eta ofela auzera dau. Egun bi baño es-
tauz baf amaitzeko. Eta otera eural
atxera dauz. Ez-ete yake gero, Bilbao'ra
eldu baño len txakolifori gafatzuko?

Guk bayetz ueste. Eta ziur-zur nate be.

ZER-ESANLARI

"Gu Euzkadi'rentzat eta Euz-
kadi Jaungoikua'rentzat" izil
du bafa esan oi-eban Arana
-Gorri gure irakuslariak.

Esanera au abuan, goguan eta
bijotzian euki baf dogu, beti
ta bati.

Euzkadi'ren azkatasuna lortu "xango
yuaguk. Eurak ain ustel eta guk ofen
zindo jakutia azkatasuna ez yuagu ba geu-
re abefija! Baj arauak eza-dira!

Eta orain "arauak" geuk yaukaguz
ofek baño geyago.

Izpafingia ofetan bertan, beste izpafu
irakurri dogu: "El alcalde de Montefrío
ha abierto una suscripción pro nuevo acor-
razado "España".

Oin otera! Eizendubela ontzirik gal-
du-ta? Autorkuntza polita dok orixe.

Baño mutiak ezateze asi alpefrikako
lanetan, eztozube astirik ixango ontzi
bafrik egiteko ta.

Guk darabilduzan asmuak be-zenixu-
bez! Jbedinkasio eferik artu baf do-
zube dengarinkok!

Eta ez ori bakarik, kontu ibili zinte-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizienak egin dagiezala
alderdiei ots egingo yake. Kontrol zaintzeak oso egoki
egiten ei dira eta nai zan eran, legorez eta itxasoz.

Genova'ko asafeak bizietan bizie-
nak izan dira eta euren otsak Milan'
eraño eldu dirala esan daikugu.

Milan'en be idazkun andiak agertu
dira etxietako ormetan, España'ra
gudariak bialtzearen aurka.

Genova'ko asafeak bizietan bizie-
nak izan dira eta euren otsak Milan'
eraño eldu dirala esan daikugu.

Milan'en be idazkun andiak agertu
dira etxietako ormetan, España'ra
gudariak bialtzearen aurka.

Genova'ko asafeak bizietan bizie-
nak izan dira eta euren otsak Milan'
eraño eldu dirala esan daikugu.

Milan'en be idazkun andiak agertu
dira etxietako ormetan, España'ra
gudariak bialtzearen aurka.

Genova'ko asafeak bizietan bizie-
nak izan dira eta euren otsak Milan'
eraño eldu dirala esan daikugu.

Milan'en be idazkun andiak agertu
dira etxietako ormetan, España'ra
gudariak bialtzearen aurka.

GUDA-AUTUAK

España'tik "Españar ez diran guztiak" alde egin dagiela eskatzen da

Gudea bigunagotzen alegin bizienak egin dagiezala
alderdiei ots egingo yake. Kontrol zaintzeak oso egoki
egiten ei dira eta nai zan eran, legorez eta itxasoz.

EZ-SARTZE BATZORDEAREN JAR-
DUNAK

Londres. — Españar gudan diarduen
atzeritarak euren aberietarako lan-
ak egiten ari da eta zer bidez egin,
batzorde bat, aituak atondua. Aituon
iritzia Ez-sartze Batzordearen eskue-
tara da orain, eta onen bilera nagu-
siaz, asmo ori auzi ofegaz zerikusi da-
ben Gobernu guztiei agertutea eraba-
ki dau, bakoitzaren ueste ta iritzia ja-
kiteko.

Asmo onen jentilien baño baldintza
geiago ditu. Auzi geitu dantse: Espa-
ña'tik, "españar ez diran guztiak" al-
degin dagiela. Artu eta bete beaf di-
ran neuri ta erabakiak, banan eta zeatz
izentatzen ditu.

Bagokien alde bie afirazpenak, je-
geak zigorp dituan utsak egin ditue-
nai parkapen edo anistia, asmoari di-
ru-laguntza, España'n gudan ari diran
boluntario atzeritarak euren aberietar-
ratzera, eta egitade gñ Estadu artekoak
agertu eta zaiñdutea.

Ez sartze batzordeak diran Gober-
nuak asmo oriek beheragiteko gertu
dagozen jakin beaf, ba, banan jenen

eta beñen, asmo ori, Batzordeak ontzatz
artu beaf dau, eta ondoren, gudan ari
diran lot aldetakoak oniritzi.

Bake-aldirik ez dau inork alpaui ere
egin, baña erbestetarak atzeritarak
ontzatz artu eta batetzen asi orduko,
bake-aldir ori, naitaezko izango litza-
teke. Arlo ori berez etoriko da, orta-
rako ere atzerpenak egiten asiak bal-
dira; onetaz, Rusia'k eta Italia'k ez
dabe erantzun oindio.

Noia jakutu beaf dan iritzi bafara
joko bal'eukie Gobernuak, mala bi izan
joko bal'eukie Gobernuak, mala bi izan
izango beuzek jokabideak. Lenengo, Ez-
sartze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

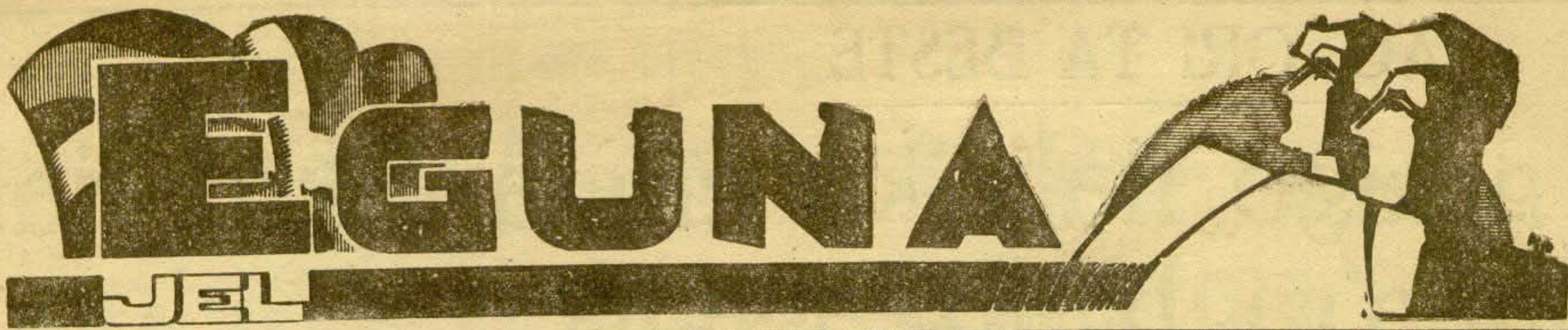
Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onetaz,
bere Gobernuaren iritzia jokitea bea-
rezko ebale auzietaz.

Batzordeak adirazi dauenez, kontrol
zaitzak oso egoki egiten ei dira, eta
nai zan gihon, legorez eta itxasoz;
besta erabagi-gai bet aurkeztu dantse,
gañera, Gobernuak, jentilien erantzun
dagiela eskatuz. Ona emen: "ez-sar-
tze batzordeak, arotzak alde egin
dagiela erabaki. Bigaren, guda alde
biei dei-egin, bakealdia ontzatz artu eta
egin dagiela eskatuz.

Gudea bigunagotzen alegin bizie-
nak egin dagiezala ere, alde bie es-

katutea oniritzi eban Batzordeak, eta
egazkin suagaz burikatzeari utzi da-
gioela".

Bañan asmo ori, benengotako ueste
baño urragio joñala, adirazi eban be-
realakoa Ruñia'ren ordezkariak; jo-
nengo asmoak "ari egegiak suagaz
egazkiez galeraiz eta utzi egin beaf
zala" ihoala. Ofetiero, asmo onet

Egija.

Euzkadi Aberi txikiia da geuria baña.

Eta bere lufaldiaren neurkin bat eta euzkotar bat diran bitartian iraungo da.

Lgo. urtia

126'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. orrilla 29'gna. larunbata

15 eunen

EUZKO GUDA-OÑETAN

"LURGORRI" LURRALDEAZ JAUBETU DIRA GURE GUDARIAK

Lurralde au menderatzean Orduña arisku gabe geratzen da.-Arerioak indar egin gura izan eban, bañero bereganatzeko, baña ondoren onik barik. -Indaraldi onetan eundaka lagun galdu zilun.-Izkillazkar bi, beñogetamar pusil, ogetamar su -gai kutxa ta janari ugari artu yakozan joaldi onetan ererioari. -Jata'ren oñetan artillerien buruka beruak.-Beste izpañak.

ARABA'KO GUDA-OÑETAN

Bakea, gabaz.
Gudarien artean kezka apurik nabaitzen zan ofaitik.
Kezka eta gogua. Auffera egueko gogua.

Oraintsu galduriko lufaldeak min andia emon entsen gure gudariak. Joaldirik egin barik lagariko toki arek gure gudariak kezketan daukez. Arerioaren mende ikusterik nai ez nuntalt.

Eurak artzeko joaldirik egin ziran arañegun. Batzuetaraño eldu arien, arerioak artu zituzan laguntzak ikusi ondoren afiskutsu izango zan euren gogof egiteko gogoz jafaltzea. Oraindik bafiro lengo lekutara bitartea erabagi zan.

Ez luzarorako ofaitik.
Atzo, goizeko bostak inguruan, gaitziki jagi ziran gure mutilak.

Lurgofi tokia ames. Lortuko ete? Joaldia asi aufetik, inok ez eban ofen dudarik. Guziak, gizon bat legez, adoretu ta bizi asi ziran, kanoiak ekinaldi bat egin ebenean.

Ez zan gaitza izan Lurgofi toki ori artzea. Arerioak usle ez nuntalt gure aldetik alako joaldi gordin eta indaristik egingo zan. Beaf ba'da joaldirik egingo zan itxaropenik be ez eban izango.

Gure gudariak baña, arerioari gertu indafak batzeko astirik emon barik, beraganano eldu, eskuko bonbekaz erlotzea bere artean zabaltu eta egun bitan bere menpean egon diran lufetatik atara eban arerio ankerak.

Goizean, lenengo orduetan, gurea zan Lurgofi lufalde egokia ufengo joaldirarako.

Lufalde au gure gain geratzeaz Orduña ziuf geratzen dala autortu beaf dozu.

Joaldi onetan arerioak baña ugari izan ebazan. Arerioa zalaparta bizian loes egiten asi zanean gure artara igaro ziran gudariak ofelaxe agertu euskuen.

Arañegun lareun bajatik gora egin eutsela esan daukute. Ofez gañera izkili ugari lara ditue gure mende. Atzo ikusi genduzanen artean

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO ANARETAN EMAN. DAKO AGIRIA:

Ipañalde gudoñak (Bizkaya)

Artilleri bufukaldia, gure aldetik eadoren barik.

Erdiko gudoñetan (Araba)

Joaldi indafisa baten Lurgofi lufaldeaz jaubetu gara, Orduña'ko aldean, arerioari izkillazkar bi, beñogetamar pusil, ogetamar su gai kutxa eta janariak artuz.

Paxistak indaf egin gura izan dabe bafiro lufalde adegaz jaubetuteko, baña indafaldioi zindoki erantzun dautse gureak, baja ugari erag'ñaz. Oñetarik asko iuf gañean laga zituzan arerioak bere atzerakadan.

Egoaldeko gudoñetan (Burgos)

Goraberrak ez.

Numancia zaldiakeon saildiko gudari bat eta eñitar batzuk garo dira gure artara.

beñogetamar pusil bafi, alemaniar egikerakuak, oñetadaf kora eun eskuko bomba, Italia'n egiñak, sardina jata batzuk eta ogi sako batzuk egozan.

Arañegut, iru gudari etofi ziran gure artara arerioari iges eginda. Gudariok zer esanik izan dabe. Oraintsu joaldirik egiteko agindu eban komandantea atxilotu eta epaiperatu ete daben esan daukue, joaldi au

PAXISTEN EGAKZKISAK

Adar otsak

Aspaldion egunero jasoten dan legez, atzo be adaf otsak jo euskuetan iru edo lau aldiz paxisten egakziñak gañian genduzala adierazoteko.

Jenteak beti legez gordeleketarako bidea artu eban eta bafuan iraun eban bafeko adaf otsak jo arte.

Egunotan egakziñak agertu izan ez dajako, baña, asko dira gordeleketuetara sartzen nekatuten ez diranak.

Jokabide au adegafaria izan daikenak ezin daie inok ukatu. Alperkeri onek ne gargañkeriren bat ekafi daiekugula jakin beaiean gara.

Agintariak agindu zeatzak artuak dituela ba'dakigu, nagiok eta alpefok beaf diran tokietan sartu eragiteko. Erabagiot, baña, auffera erutea beafeko da, oñez egin nai ez dabenak, zigofaren bildafez egin daiten.

Bilbao'ren orak onix eskatuten dan.

Mahon'en lau egazkin luferratu

Barcelona.-Italiafak Menorca ugarteau turentzeko asmoz Mallorca'n 8000 gudari eutselan gertatuta.

Arañegun Mahon'go Epaikaritzak eriotzarako epaia emon entsen amauri, zigofoi jaso egin dautse. Menorca Italiafai emoteko azpi-matxiñadea gertatu eban anepenetariko bi, komandante zaf bat eta Asalto'ko kabo batek, euren azpi-matxiñadea agertu zana ikusi ebenean euren buruak erail ebazan.

Une aretan Mallorca'n dagozan Italiaf bost egakziñak Mahon'era juan eta suaga asko jaurti ebazan, gitiñik lef egin eban.

Mahon'en uferatzen itxi entsen egakziñoi ta eurtai eritxoen tokira ziranegun egakziñ aurkako kañoiak, egakziñokustu ta igesi asi ziran unean, lau luferratu ebazan erikaldafak. Iru itxasora jausi ziran eta urperatu ta bat Mahon'en jausi zan.

Pusi-dunak ez eban lanik izan ofaitio. Adi ta zur egon ziran ba'da eupa' dan, baña ez eban lanik egin beafik izan.

Burgos aldeko guda-oñetan, noi otsak entzun ziran, baña ez Jata' koen berotasun ta sakontasuez.

GUDARIAK GURE ARTERA

Egunero yatorkez aspaldi oñetan gudariaren batzuk gure artara. Arañegun amahost izan ziran izkili ta guzi etofi ziranak. Atzo ez sinbestetik, baña bat bakafia etorlen be gurelart pozgafi da. Atzokoa Numancia zaldi gañeko guda-saildikoa zan. Eñitar batzuk be etofi ziran, arerioaren artean bakerik eta nasaitasunik biletzen ez ebelaiko iges eginda.

EGAZKISAK

Paxisten egakziñak atzo be ostetarik egin eban guda-oñetarik ziaf. Eta herun uari jaurti eban, beti egiten daben antzera. Ondoren onik ez eban lortu ofaitio, gure mutilak atzeratu ta kikituteko indafik izan ez ebelaiko.

Bilbao'n be adaf-otsak jo euskuetan eura agertzen zira adierazoten. Ez gendun bellerik izan ofaitio, gure gaitzik ibili aien bonbarik ez ebelaiko jaurti.

Inglaterra'ko gobernu baña

LONDON. - GOBERNU BAÑA

JAUN ONEK OSOTU DABE:

CHAMBERLAIN, JOHN SIMON,

HALIFAX, GALLAGHER, OKAR,

NEVBURY, HOARE, DELARNY,

RUCIMAN ETA ANTHONY EDEN.

AZKENENGO AU, LENGU ZAIN-

GUAN BERTAN LOTU DA. ATZE-

RI-ARAZOETAKO BURUKIDE.

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI ABERTZALEA, GIZARTE ZUZENTZA ALDEZLEA IZANGO DA; LANGLE ESKUBIDE ALDEZLEA ZUZENTZA BIDEZ, LANGLE ABERTZALE OREK ;EZ OTE DIGUZU ZURE LAGUNTZA EMANGO?

Baseñitar, begiratu baseñiral! Gizaldi luzetan bakearen eta maitasunaren gordeleku izan zure etxe ori, odolez gofi dago. Bakearen eta azkatasunaren menperatzalleak bertan sartu ziran eta zure kutunenak odoletan ito zituen. Jausi ziran eñugabien odol beruak ayerkundea eskatuten dautzu. Baseñira begira, gudatu azkatasunaren alde. Bakañ-bakañik azkatasunak biurtu daiketuz galdu zenduzan bake ta zoriona.